

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузових академій наук та статусу їх майнового комплексу

{ Назва Закону із змінами, внесеними згідно із Законом
N 848-VIII ([848-19](#)) від 26.11.2015 }

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 30, ст.205)

{ Закон в редакції Закону
N 1911-IV ([1911-15](#)) від 29.06.2004, ВВР, 2004, N 51, ст.547 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законом
N 233-V ([233-16](#)) від 05.10.2006, ВВР, 2006, N 49, ст.487
Кодексом
N 2755-VI ([2755-17](#)) від 02.12.2010, ВВР, 2011, N 13-14,
N 15-16, N 17, ст.112
Законом
N 848-VIII ([848-19](#)) від 26.11.2015, ВВР, 2016, N 3, ст.25 }

{ У тексті Закону слова "галузева академія наук" в усіх відмінках
і числах замінено словами "національна галузева академія наук"
у відповідному відмінку і числі згідно із Законом N 848-VIII
([848-19](#)) від 26.11.2015 }

Цей Закон визначає особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузових академій наук - Національної академії аграрних наук України, Національної академії медичних наук України, Національної академії педагогічних наук України, Національної академії правових наук України, Національної академії мистецтв України - та особливості управління державним майном, яке закріплено за установами, організаціями та підприємствами, що перебувають у віданні Національної академії наук України та національних галузових академій наук. { Абзац перший преамбули в редакції Закону N 848-VIII ([848-19](#)) від 26.11.2015 }

Метою цього Закону є забезпечення ефективного використання державних коштів та майнового комплексу Національної академії наук України, національних галузових академій наук щодо задоволення державних і суспільних потреб.

Стаття 1. Загальнодержавний статус Національної академії наук України та статус національних галузових академій наук

Національна академія наук України є вищою державною науковою організацією України, яка організовує і здійснює фундаментальні та прикладні наукові дослідження, а також координує проведення фундаментальних досліджень у наукових установах та організаціях

України.

Національні галузеві академії наук є державними науковими організаціями України, які здійснюють фундаментальні дослідження, організовують, проводять та координують прикладні дослідження у відповідних галузях науки.

Національна академія наук України, національні галузеві академії наук засновані на державній власності, фінансуються з Державного бюджету України, а також з інших, не заборонених законодавством України, джерел фінансування.

З Державного бюджету України фінансування Національної академії наук України, національних галузевих академії наук здійснюється шляхом базового та програмно-цільового фінансування.

Базове фінансування Національної академії наук України, національних галузевих академії наук забезпечує проведення фундаментальних наукових досліджень, розвиток інфраструктури та оновлення матеріально-технічної бази наукової і науково-технічної діяльності, збереження унікальних наукових об'єктів та об'єктів, що становлять національне надбання, підготовку наукових кадрів.

Програмно-цільове фінансування здійснюється на конкурсних засадах у порядку, визначеному законодавством України.

У віданні Національної академії наук України та національних галузевих академії наук перебувають установи, організації, підприємства (далі - організації, що віднесені до відання Національної академії наук України та національних галузевих академії наук) згідно з переліком ([878-2013-п](#)), що затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням Національної академії наук України та національних галузевих академії наук.

Стаття 2. Правовий режим майнового комплексу Національної академії наук України та майнового комплексу національних галузевих академії наук

Майновий комплекс Національної академії наук України та майновий комплекс національних галузевих академії наук складають усі матеріальні та нематеріальні активи (далі - об'єкти майнового комплексу), що обліковуються на балансах Національної академії наук України та на балансах відповідних національних галузевих академії наук і організацій, віднесених до відання Національної академії наук України та національних галузевих академії наук, і які закріплені державою за Національною академією наук України та за національними галузевими академіями наук в безстрокове користування, або придбані за рахунок бюджетних коштів, а також коштів від фінансово-господарської діяльності та/або набуті іншим шляхом, не забороненим законом.

Об'єкти майнового комплексу Національної академії наук України та об'єкти майнового комплексу національних галузевих академії наук належать відповідно Національній академії наук України та національним галузевим академіям наук на праві господарського відання і передаються ними організаціям, що віднесені до відання Національної академії наук України та до відання національних галузевих академії наук, на праві оперативного управління з урахуванням особливостей, встановлених

цим Законом.

Безоплатна передача майна, яке перебуває на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, що віднесені до відання Національної академії наук України або національних галузевих академій наук, здійснюється без оподаткування, якщо підставою для такої передачі є рішення Національної академії наук України або національної галузевої академії наук.

Стаття 3. Управління об'єктами майнового комплексу
Національної академії наук України

Національна академія наук України, здійснюючи повноваження з управління об'єктами майнового комплексу Національної академії наук України, забезпечує реалізацію прав держави як власника цих об'єктів, пов'язаних з ефективним їх використанням та розпорядженням у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Національна академія наук України:

створює, реорганізовує, ліквідує організації, що перебувають у віданні Національної академії наук України, виступає засновником підприємств із змішаною формою власності, дає дозвіл організаціям, що віднесені до відання Національної академії наук України, на створення підприємств, до статутних фондів яких передаються належні їм майнові права;

затверджує статuti (положення) організацій, що віднесені до відання Національної академії наук України, здійснює контроль за їх дотриманням;

призначає (обирає), відповідно до свого статуту, директорів наукових установ, укладає і розриває контракти з керівниками інших організацій, що віднесені до відання Національної академії наук України;

веде облік об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України, здійснює контроль за ефективністю використання таких об'єктів;

надає дозвіл на списання майна, яке знаходиться на балансі організації, що віднесені до відання Національної академії наук України;

надає дозвіл на безоплатну передачу майна, яке перебуває на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, які віднесені до відання Національної академії наук України;

вносить пропозиції до Кабінету Міністрів України щодо передачі об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, у комунальну власність, а також щодо передачі об'єктів комунальної власності у державну власність з наступним їх віднесенням до майнового комплексу Національної академії наук України;

виступає орендодавцем цілісних майнових комплексів та нерухомого майна, що передано державою у безстрокове користування Національній академії наук України;

надає дозвіл організаціям, що віднесені до відання Національної академії наук України, на укладення договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на балансах їх організацій;

надає дозвіл на продаж майна організацій, що перебувають у віданні Національної академії наук України;

приймає рішення про розміщення організацій, що перебувають у віданні Національної академії наук України, в адміністративних будинках і нежилых приміщеннях організацій, що перебувають у віданні Національної академії наук України, та визначає розмір плати за користування цими будинками і приміщеннями, що не може перевищувати фактичних витрат на їх утримання;

здійснює інші повноваження з управління, передбачені законодавством України, щодо об'єктів державної власності, які належать до майнового комплексу Національної академії наук України.

Кошти, що отримані від оренди об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України, в повному обсязі спрямовуються на виконання статутних завдань Національної академії наук України та організацій, що віднесені до відання Національної академії наук України.

Стаття 4. Управління об'єктами майнового комплексу національних галузевих академій наук

Національні галузеві академії наук, здійснюючи повноваження з управління об'єктами майнового комплексу національних галузевих академій наук, забезпечують реалізацію прав держави як власника цих об'єктів, ефективно їх використовують та розпоряджаються цими об'єктами майнового комплексу у межах, визначених законодавством.

Національні галузеві академії наук:

за погодженням з Кабінетом Міністрів України створюють, реорганізують, ліквідовують організації, що перебувають у їх віданні, виступають засновниками підприємств із змішаною формою власності, надають дозвіл організаціям, що віднесені до їх відання, на створення підприємств, до статутних фондів яких передаються належні їм майнові права;

приймають на загальних зборах статuti національних галузевих академій наук та вносять до них зміни і доповнення з наступним затвердженням їх Кабінетом Міністрів України;

призначають (обирають) керівників наукових та науково-дослідних установ згідно із законодавством та діючими статутами національних галузевих академій;

ведуть облік об'єктів майнового комплексу національних галузевих академій наук, здійснюють контроль за ефективністю використання таких об'єктів;

надають дозвіл на списання майна, яке знаходиться на балансі організацій, що віднесені до відання національних галузевих академій наук;

надають дозвіл на безоплатну передачу майна, яке перебуває на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, які віднесені до відання національних галузевих академій наук;

вносять пропозиції до Кабінету Міністрів України щодо передачі об'єктів майнового комплексу національних галузевих академій наук до сфери управління інших органів, уповноважених управляти державним майном, у комунальну власність, а також щодо передачі об'єктів комунальної власності у державну власність з наступним їх віднесенням до майнового комплексу національних галузевих академій наук;

виступають орендодавцями цілісних майнових комплексів та нерухомого майна, що передано державою у безстрокове користування національним галузевим академіям наук;

надають дозвіл організаціям, що віднесені до відання національних галузевих академій наук, на укладення договорів оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на балансах їх організацій;

надають дозвіл на продаж майна організацій, що перебувають у віданні національних галузевих академій наук;

приймають рішення про розміщення організацій, що перебувають у віданні національних галузевих академій наук, в адміністративних будинках і нежилых приміщеннях організацій, що перебувають у віданні національних галузевих академій наук, та визначають розмір плати за користування цими будинками і приміщеннями, який не може перевищувати фактичних витрат на їх утримання.

Кошти, що отримані від оренди об'єктів майнового комплексу національних галузевих академій наук, у повному обсязі спрямовуються на виконання статутних завдань національних галузевих академій наук та організацій, що віднесені до відання національних галузевих академій наук.

Стаття 5. Особливості відчуження об'єктів майнового комплексу Національної академії наук України та національних галузевих академій наук

Об'єкти майнового комплексу Національної академії наук України та національних галузевих академій наук використовуються відповідно до законодавства України, а також статуту Національної академії наук України та статутів національних галузевих академій наук, а також статутів організацій, що віднесені до їх відання.

Національна академія наук України, національні галузеві академії наук та організації, що віднесені до їх відання, мають право використовувати належне їм майно для участі у цивільних відносинах, у тому числі для ведення фінансово-господарської діяльності, відповідно до цілей їх утворення та в межах їх цивільної правоздатності.

Вилучення земельних ділянок Національної академії наук України та національних галузевих академій наук може здійснюватися лише за згодою Президії Національної академії наук України та президій національних галузевих академій наук відповідно до Земельного кодексу України ([2768-14](#)).

На нерухоме майно Національної академії наук України та національних галузевих академій наук і організацій, що віднесені до їх відання, не може бути звернено стягнення за претензіями кредиторів.

Відчуження нерухомого майна Національної академії наук України та національних галузевих академій наук і організацій, що віднесені до їх відання, здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Продаж основних засобів Національної академії наук України та національних галузевих академій наук і організацій, що віднесені до їх відання, здійснюється лише на конкурсних засадах.

Кошти, отримані від використання та реалізації майна Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та організацій, що віднесені до їх відання, спрямовуються на виконання їх статутних завдань.

Установи, організації та підприємства, що перебувають у віданні Національної академії наук України і державних національних галузевих академій наук, самостійно розпоряджаються доходами та іншими надходженнями, одержаними від надання дозволених законодавством платних послуг. Кошти, отримані від надання дозволених законодавством платних послуг, не можуть бути вилучені в дохід держави або місцевих бюджетів. Установи, організації та підприємства, що перебувають у віданні Національної академії наук України і державних національних галузевих академій наук, мають право спрямовувати отримані від надання дозволених законодавством платних послуг кошти, за виключенням тієї частини, яка відповідно до закону має перераховуватися до Державного бюджету України на відповідний рік, на реконструкцію та капітальне будівництво основних фондів і соціально-побутових об'єктів, розвиток соціально-побутової бази та соціальну підтримку наукових працівників.

{ Статтю 5 доповнено частиною восьмою згідно із Законом N 233-V ([233-16](#)) від 05.10.2006 }

Стаття 6. Відповідальність за порушення цього Закону

Особи, що порушують вимоги цього Закону, підлягають кримінальній, адміністративній, дисциплінарній чи цивільно-правовій відповідальності згідно із законом.

Стаття 7. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Закони України та інші нормативно-правові акти, введені в дію до набрання чинності цим Законом, діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) у частині другій статті 1 та абзаці другому статті 5 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" ([2269-12](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 15, ст. 99; 1998 р., N 18, ст. 88; 1999 р., N 29, ст. 239; 2002 р., N 2, ст. 5, N 30, ст. 205) після слів "Національної академії наук України" доповнити словами "та галузевих академій наук".

{ Підпункт 2 пункту 3 статті 7 втратив чинність на підставі Кодексу N 2755-VI ([2755-17](#)) від 02.12.2010 }

4. Кабінету Міністрів України:

у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів України у відповідність із цим Законом;

у місячний термін з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ, 7 лютого 2002 року

Офіційний вісник України від 22.03.2002 — 2002 р., № 10, стор. 155, стаття 467, код акту 21789/2002